

SUBSCRIPTION RATES
United States of America one year \$6.
Canada, Europe &c. one year \$1.50
Srbovan published every Thursday at
443 W. 22 Street, New York, N. Y.

СРБОВРАН

SRBOBRAN

SERB NATIONAL PAPER AND THE ORGAN OF THE SERB FEDERATION "SLOGA".

СРПСКИ НАРОДНИ ЛИСТ И ОРГАН САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА

ЊУЈОРК, Н. Ј., ЧЕТВРТАК, 12. АВГУСТА, 1916

Број 357.

ГОДИНА 6.

ПРЕТПЛАТА:
За Сјед. Државе на годину по д.
Канаду, Европу итд. год. \$1.50
Србобран излази четвртком на
443 W. 22 Street, New York, N. Y.

ПОМОЗИМО НАШОЈ МАЈЦИ СРБИЈИ

БРЗА ПОМОЋ — ДВОСТРУКА
ЈЕ ПОМОЋ.

На другом месту у овом броју највише читаоци апел председника Српске Народне Одбране, г. М. И. Пупина. У том апелу објављује се, да је најзад, након тешких напора, пошло за руком Американском Црвеном Крсту, да пошаље свога представника у Србију да притече у помоћ српској сиротињи, па се позивају сви Срби у Америци, да сад притечу што више могу у помоћ. Нарочито се апелује на друштва и одборе, који имају сабрате свете новаца, да исте одмах пошаљу Српској Народној Одбани, као би их она могла што пре употребити у Србију.

На тај апел ми скрејемо на рочиту пажњу наших читалаца и молимо их, да се одразову братски и српски и то што пре — то боље!

Из Србије, и упоште са це-
лог Балкана где се налазе Немци, покупљена је сва стока и сва храна. Услед оскудице у снази овогодишња жетва у Србији морала је бити необично мршава. Цела Србија остало је

тако реки на деци, женама и старцима богаљима.

Међутим та деца — пород је наших ослободилаца; те жене — љубе су наших ослободилаца; — а ти богаљи дадоше делове свога тела да би остала робље наше узрело зрак српског ослободилачког сунца.

То се мора имати увек на уму: и данас, и сутра, и докле сунце буде грејало.

Наша слобода дело је само и једино тих србијанских мученика.

Наш дуг према њима је велик, превелик.

Патње тих наших мученика појачане су још и многобројним побунама, које су наступиле услед разбојничког вршења аустро-пруских и бугарских разбојника. Иницијатива људи одбегли су у шуме и отуда воде стару хайдучку борбу. Да се освете тим побуњеницима, освајајчи ударажују казве на мирно и немоћно становништво. Читави градови и крајеви опљачканы су услед тога.

То видимо из известаја аустро-мађарско-хрватских листова о уписивању аустријског рат-
ног зајма у Србији. Тај зајам није ништа друго до ли казна ударена на поједине градове и крајеве. На тај начин опљачкан је Чачак због побуњеника, који су умакли у Рудник и отуде боре. Сличне вести долазе и из Црне Горе. Тамо је у брада умакао бригадир Вешовић, ради чега су аустријске пржибабе ухватиле и обесиле његовог млађег брата и распицале болгату награду онome, ко ухвати или убије бригадира Вешовића. Аустријске новине из Београда жале се на Србе због тога што неће да предаду све оружје; а аустријски гувернер гроф Салис-Севис опет прича како српски „пророци“ буње народ и причају, да ће Аустријанци ускоро бити истерани из Србије. Све су то знаци, да наш свет у Србији подноси тешке муке и да се ради тих па-
тија буни и одмеће у гору.

Још пре два месеца отишао је, преко Швајцарске, у Београд др. Рајан, представник Американског Црвеног Крста. Осим њега у Србији ради и представници Рокфелерове Фундације, којима је био спречен посао у Польској. Они су успели да у Србију однесу велику количину новаца и хране и покушају колико толико притећи у омољењу српскији. Заузмањем Американског и Швајцарског Црвеног Крста сада је могуће слати новац у Србију за помоћ српским не-
вљеницима. Зато се ми понова-
браћамо на наше добре Србе, да се користе овом приликом и у овим последњим, можда часовима искушења, још једном засведоче своју благодарност према ослободиоцима нашим — према јуначкој српској сиротињи.

Дакле, напред са приложима!

А два пут даје, ко брзо даје!

Париз, 4. јула 1916. год.

Господину Председнику Српске Народне Одбране

Њујорк.

Господине Председниче,

Ла Насион Серб ан Франс ставила ми је врло приятну дужност, да Вам се најтоплије захвалим за великолудашан одзив Српске Народне Одбране на наш апел упућен преко г-ђице Лозанићеве.

Примио сам два чека и то један од франака 29.562.50 и други од франака 11.825.00, које су свете унете у нашу благајну за помоћ.

Вама је познат човекољубиви и потпомагајући циљ који спровођа La Насион Серб ан Франс, помагајући несртне српске избеглице и српску младост, која представља будућност Србије. Помоћ се пружа материјална и морална, која је свима потребна.

Г-ђа Лозанићева објаснила Вам је изванредно наш рад и ми немамо речи којима да Вам се захвалимо на Вашој великолудности, која је тако смишљена и важна и којом сте пре-
ко нас прители у помоћ храброј и несртној нацији, којој будућност спрема мило за драго и благостање, коме је и Америка допринела велики део.

Ми смо дosta учинили до сада са скромним средствима, која смо имали, али имамо још много великих ствари да урадимо, а да бисмо Вас упознали са нашим задатком, на шта имате потпуно право, пружајући Вашу драгоцену помоћ, ми ћемо Вам се јавити нашим извештајима и посланемо Вам фотографије оних, које помажете преко нас и места где смо их сместили и где их издржавамо.

Господине председниче, молимо Вас будите тумач наше захвалности Српској Народној Одбани и захвалности наших једнинских штитника и молимо Вас да верујете у наше нај-одличније поштовање.

М. Вениор, благајник.

ШАЉИТЕ БРЗУ ПОМОЋ.

Српска Народна Одбрана у Њујорку извештава браћу Србе и остalu браћу Словене да је омогућено слати новац у Србију преко Америчког Црвеног Крста.

У каквој је беди народ у Србији сада, не треба ни говорити, с тога Српска Народна Одбрана умољава како појединце тако и сва удружења код којих се налази сакупљена кавка новаца, да одмах пошаљу на доњу адресу.

Браћо и сестре! Прионите на посао, радите свим силама да се што више помоћи пошаље намученој браћи нашој у мијој нам Србији.

СРПСКА НАРОДНА ОДБРАНА У АМЕРИЦИ
Председник:

М. И. Пупин,
443 West 22 St. — New York, N. Y.

ОДБРANI!

Сад пазите што вели овај друга бројка: од 30. новембра 1915. до 15. августа 1916. са брала је Српска Народна Одбрана \$55,676.08. А то значи просечно на месец 6,676.08 долара. — А то је речи: оног дана, када су они не срећници изобличени пред народом и онемогућен им растројни рад, прилози за српску свetu војну скоро с усе подвостручили.

А ова истина пада још више у очи, када се има на уму, да су од прошлог новембра ови несртници радили и ногама и рукама да сруше Српску Народну Одбрану. Ту им је био на руци многи од упливнијих људи — чак и Чеда Мијатовић; имали су свој дневни лист, пре која су на најнесавеснији начин настрадали на ову српску светинju. Па — све им би утаман: народ, лепи и добри српски народ, баш је онда пришао под светлу заставу Српске Народне Одбране и на кљевете несртника и израда одговорно двоструким прилозима!

Од ове појаве ми нисмо видели светиље у животу ма кога народа и она је најбољи светодок не само родољубља већ и политичке зрелости српских усљеника у Америци! Хвала и част нашем гаравом раднику!

Ну ова је чињеница још најлепша:

За Видовдански Дарак са-
брала је Српска Народна Од-
брана \$22,680.79 — 113.410
динара!

Ничим Српство у Америци није било у стању да изрази дубину свога родољубивог осећаја као овим Видовданским Да-
ком. Видовдански Дарак је жртва принета на олтар љубави Српства у Америци према Србији. То је дар, којим Мала Србија дарила Велику Србију. — Тим дарком поносиће се сваки Србин у Америци док је жив.

ЗА „СРБИЈУ У ФРАНЦУСКОЈ“

Осим горњих читаоци ће на-
ћи још четири документа обја-
вљена у овом броју Србобрана.
Признанице од чланова дру-
штва Српског Црвеног Крста и управе одбора „Србија у Фран-
цујској“, даље јавну захвалу на
прилогу Савеза Слоге и једну
значајну резолуцију Централ-
ног Одбора Српске Народне Од-
бране. На све то свраћамо па-
тију наших читалаца.

У Францујској налази се велики број српске школске омла-
дине. Дуго времена мучили су
се наши пријатељи у Францујској, да забрину ту омладину и да се постарају за њено школовање. Ради тога је у Паризу образован најочитији одбор — „Ла насион Серб ан Франс“ —

Српски Народ у Францујској, омогућила, да се одмах приступи послу и да се сва српска школска деца забрину и упунте у нарочиту школу. То одушевљење види се и из захвале, коју Српској Народној Одбани организају Српској Народној Одбани. Одбани — не штедећи ни последњу кап крви. На овај потхват, на српску децу, нису могли Французи одвојити доволно растројни рад, прилози за српску свetu војну скоро с усе подвостручили. Српски Народ у Францујској, омогућила, да се одмах приступи послу и да се сва српска школска деца забрину и упунте у нарочиту школу. То одушевљење види се и из захвале, коју Српској Народној Одбани организају Српској Народној Одбани. Одбани — не штедећи ни последњу кап крви. На овај потхват, на српску децу, нису могли Французи одвојити доволно растројни рад, прилози за српску свetu војну скоро с усе подвостручили. Српски Народ у Францујској, омогућила, да се одмах приступи послу и да се сва српска школска деца забрину и упунте у нарочиту школу. То одушевљење види се и из захвале, коју Српској Народној Одбани организају Српској Народној Одбани. Одбани — не штедећи ни последњу кап крви. На овај потхват, на српску децу, нису могли Французи одвојити доволно растројни рад, прилози за српску свetu војну скоро с усе подвостручили. Српски Народ у Францујској, омогућила, да се одмах приступи послу и да се сва српска школска деца забрину и упунте у нарочиту школу. То одушевљење види се и из захвале, коју Српској Народној Одбани организају Српској Народној Одбани. Одбани — не штедећи ни последњу кап крви. На овај потхват, на српску децу, нису могли Французи одвојити доволно растројни рад, прилози за српску свetu војну скоро с усе подвостручили. Српски Народ у Францујској, омогућила, да се одмах приступи послу и да се сва српска школска деца забрину и упунте у нарочиту школу. То одушевљење види се и из захвале, коју Српској Народној Одбани организају Српској Народној Одбани. Одбани — не штедећи ни последњу кап крви. На овај потхват, на српску децу, нису могли Французи одвојити доволно растројни рад, прилози за српску свetu војну скоро с усе подвостручили. Српски Народ у Францујској, омогућила, да се одмах приступи послу и да се сва српска школска деца забрину и упунте у нарочиту школу. То одушевљење види се и из захвале, коју Српској Народној Одбани организају Српској Народној Одбани. Одбани — не штедећи ни последњу кап крви. На овај потхват, на српску децу, нису могли Французи одвојити доволно растројни рад, прилози за српску свetu војну скоро с усе подвостручили. Српски Народ у Францујској, омогућила, да се одмах приступи послу и да се сва српска школска деца забрину и упунте у нарочиту школу. То одушевљење види се и из захвале, коју Српској Народној Одбани организају Српској Народној Одбани. Одбани — не штедећи ни последњу кап крви. На овај потхват, на српску децу, нису могли Французи одвојити доволно растројни рад, прилози за српску свetu војну скоро с усе подвостручили. Српски Народ у Францујској, омогућила, да се одмах приступи послу и да се сва српска школска деца забрину и упунте у нарочиту школу. То одушевљење види се и из захвале, коју Српској Народној Одбани организају Српској Народној Одбани. Одбани — не штедећи ни последњу кап крви. На овај потхват, на српску децу, нису могли Французи одвојити доволно растројни рад, прилози за српску свetu војну скоро с усе подвостручили. Српски Народ у Францујској, омогућила, да се одмах приступи послу и да се сва српска школска деца забрину и упунте у нарочиту школу. То одушевљење види се и из захвале, коју Српској Народној Одбани организају Српској Народној Одбани. Одбани — не штедећи ни последњу кап крви. На овај потхват, на српску децу, нису могли Французи одвојити доволно растројни рад, прилози за српску свetu војну скоро с усе подвостручили. Српски Народ у Францујској, омогућила, да се одмах приступи послу и да се сва с

КАЛИФОРНИЈА ЗА РАДНИКЕ

У Калифорнији је било више законе о заштити радника, али последњи, који је допуњиван 1915., вреди од 1. јан. 1914.

Одштета се добија кад је радник на раду или услед рада онеспособљен за рад за дуже од две седмице, или у случају ње гове смрти; ну одштете нема, ако се озледа или смрт десила док је радник био у пижаном стању, или је радник намерно био непажљив. (Ради ове последње одредбе овај закон и не вреди: послодавац може скоро увек наћи сведока да свали кривицу на радника.)

Закон вреди за све идустриске; не вреди за раднике у пољу привреде и домаћој послузи.

Оштету добијају само стални радници.

Оштету плаћа послодавац.

Осмртнице: У случају смрти добијају особе, које су зависиле од погинулог, не мање од 1000, а не више од 5000 долара; управо добијају они који, колико би изнела годишња надница за три године. Осмртница се исплаћује или од једног или у месечним оброцима, који не смеју бити мањи од 65 од сто од месечне зараде погинулога. Деца не добијају ништа када наврши 17 година, осим ако су умно и телесно неспособни да зарађују.

Ако погинули има рођака, које је само испомагао, а они нису сасвим зависили од њега, рођацима се исплаћује они који, колика је била помоћ погинулога.

Спорови се воде пред нарочи том државном комисијом „Стет индустриски аксидент комишија“ суд има ограничено право прегледа донетих одлука.

ЗВАНИЧНИ ГЛАСНИК

ИЗДАТACK НОВЦА
за распис бр. 54, за месец април 1916. г.

Осакатнице:

Владо Татомиров
др. број 117 800.00
Владо Ђулић, др. 64 300.00
Савиљ Рајчевић
др. 133 300.00
Станко Вујиновић
др. 154 100.00
Иса Теслић, др. 17 50.00
Миле Ђунић, др. 188 50.00

Отправнице:

Аћим Капор, др. 31 275.00
Рашо Чуровић,
др. бр. 116 200.00

Операције и болне потпоре:

Јанко Бобић, др. 31 100.00
Пава Дивјак, др. 181 100.00

Ђуро Ивановић
др. бр. 183 100.00

Милан Бијелић
др. бр. 188 100.00

Пајо Ројеновић
др. бр. 226 100.00

Михаило Варезић
др. бр. 227 100.00

Саво Вуковић, др. 1 75.00

Саво Вуквић, др. 3 75.00

Јово Радаковић
др. 78 75.00

Тодор Крендић, др. 87 75.00

Мини Фритц, др. 124 75.00

Јово Светлица, др. 226 75.00

Симо Перешић
др. бр. 170 15.00

Јово С. Перешић
др. 12 90.00

Стево Гојковић
др. бр. 12 90.00

Стево Чучковић
др. бр. 14 90.00

Стефан Срлановић
др. бр. 35 90.00

Ако погинули нема никога, плаћају се само његови погребни трошкови до 100 долара.

Одштета:

Позлеђени добија за деветесет дана а у погреби и дуже, трошкове за лечење, операције и негу.

Ако је озлеђени привремено онеспособљен за рад, добија 65 од сто својих надница за време док је неспособан да ради.

Толико исто добија ако је деломично, у појединим органима, привремено онеспособљен за рад.

Али ни у ком случају не добија ову одштету дуже од 240 недеља.

Ако је озлеђени потпуно онеспособљен за рад добија, пре ма природи озледе, за 40 или 240 недеља по 55 од сто своје надница. Након 240 недеља до бија док је жив 10 до 40 од сто од своје надница. Ну и ту има ваздан разних прописа, који се дају изврнути на штету радника.

У току првих 245 недеља може се тражити понован преглед болесника и одређивање одштете.

Осам овог у Калифорнији постоји државна установа за осигуравање радника.

Спорови се воде пред нарочи том државном комисијом „Стет индустриски аксидент комишија“ суд има ограничено право прегледа донетих одлука.

ИЗ КУЛТ. И ДОБРОТВ. ФОНДА:

Словенском Усљедничком

Дому, стал и храна за

српске избеглице 17.90

Укупно \$7,148.51

САВЕЗ СЈЕДИЊ. СРБА СЛОГА

Главни тајник:

Душан Тричевић.

ИЗДАТАН НОВЦА

за месец јули 1916. г.

ОСАКАТНИНЕ:

Илија Гргић, др. 172 400.00

Никола Радишић
др. бр. 277 400.00

Ристо Вукановић
др. бр. 23 150.00

Никола Маровић, др. 8 100.00

Тодор Бошковић
др. бр. 29 50.00

Милојко Протић, др. 34 50.00

Лука Јемаић, др. 82 50.00

ОТПРАВНИНЕ:

Стево Митровић
др. бр. 87 275.00

Стево Митровић
др. бр. 87 60.00

Марко Бендерај
др. бр. 75 275.00

Лазар Мартиновић
др. бр. 75 250.00

Никола Џаић, др. 103 200.00

ОПЕРАЦИЈЕ И БОЛНЕ ПОТПОРЕ:

Недељко Баковић
др. бр. 35 100.00

Ђулија Урошев
др. бр. 64 100.00

Владо Клемен
др. бр. 71 100.00

Илија Драгошевац
др. бр. 79 100.00

Лазар Браменко
др. бр. 142 100.00

Милан Игњатић
др. бр. 1 75.00

Петар Ђуковић, др. 3 75.00

Пётар Њавловић

др. бр. 88 75.00

Јандре Мраовић
др. бр. 160 75.00

Павле Кривокућа
др. бр. 151 60.00

Јован Шушић, др. 1 50.00

Ристо Томашевић,
др. 11 50.00

Пава Павићевић
др. бр. 116 50.00

Валентина Глодић
др. бр. 254 50.00

Лука Кулоевич
др. бр. 237 40.00

Ката Јевића, др. 172 25.00

Спасоје Антељевић
др. бр. 1 90.00

Јован Ђорђевић
др. бр. 23 90.00

Миље Агбаба, др. 58 90.00

Маниша Крга, др. 68 90.00

Дане Галовић
др. бр. 71 90.00

Лазар Мартиновић
др. бр. 75 90.00

Павиљ Радонић
др. бр. 102 90.00

Гајо Даниловић
др. бр. 87 90.00

Мане Кнежевић
др. бр. 121 90.00

Алекса Глумач
др. бр. 133 90.00

Никола Мајаревић
др. бр. 160 90.00

Миле Фундук др. 1,78 90.00

Лазар Шешлија
др. бр. 203 90.00

Петар Дуганџић
др. бр. 2 60.00

Марко Падежанин
др. бр. 7 60.00

Никола Маровић
др. бр. 8 60.00

Миљо Талаковић
др. бр. 31 60.00

Лазар Смиљанић
др. бр. 81 60.00

ОСМРТНИНЕ:

Савиљ Рајчевић
др. 133 305.80

Стоја А. Милиновић
др. бр. 120 60.00

Стоја А. Милиновић
др. бр. 120 800.00

Лука Першић, др. 254 200.00

Јован Вигњевић, др. 6 50.00

Буро Пашић, др. 121 50.00

ОСТАЛИ ИЗДАТЦИ:

За промену чекова за

март 22.21

Плата Тону Кажанегри,
бив. рачуновођи за

април 1916. 100.00

"СРБОБРАН"

Пава Павловић
др. бр. 116 60.00

Секуле Мијатовић
др. бр. 170 60.00

Пава Дивјак, др. 181 60.00

Буро Панца, др. 30 30.00

Буро Скорупа
др. бр. 59 30.00

Димитар Ђукић, др. 123 30.00

Драгиња Будимир
др. бр. 126 30.00

Милош Мијовић
др. бр. 158 30.00

Ђубро Ивановић
др. бр. 183 30.00

Анђелија Мирић

САВЕЗ СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА

(SERB FEDERATION SLOGA)

Главно седиште: ЊУЈОРК; Њ. Ј.

443 West 22 Street

New York, N. Y.

Главни Председник: М. И. ПУПИН

443 W. 22 Street, New York, N. Y.

Главни Подпредседник: ПАВЛЕ Х. ПАЛОВИЋ

443 W. 22 Street, New York, N. Y.

Чланови Управног Одбора за 1916:

ЈОСИФ РАЈНОВИЋ Box 544, Turtle Creek, Pa.
МИЛЕ КУКОЛЕЧА 460 Gates Ave., Lackawanna, N. Y.
ВУРО И. ГРЕГОРИЋ Box 1811, Bisbee, Ariz.

Чланови Главног Одбора за 1916, 1917, 1918, 1919:

ГЛИШО РАЛАИЋ 1100 Broadway, Gary, Ind.
СТЕВО БАБИЋ 5 N. Duquesne ave., Duquesne, Pa.
НОВАК М. БОГДАНОВИЋ RR. 1, Bingham Club, Bingham Canyon, Utah
ИЛИЈА ВУЈНОВИЋ 0201 E. 8 St., Kansas City, Mo.
ВИДОЈЕ ЂОГО Box 1739, Los Angeles, Cal.
ИЛИЈА РАДАКОВИЋ 1011 E. Court ave., Pueblo, Colo.

Заменици:

СТОЈАН ПАВЛОВИЋ 413 Huey St., McKeesport, Pa.
ДУШАН ПОВОВИЋ 348 — 2nd Ave., New York City.
НИКОЛА ТРБОВИЋ Р. O. Box 341, Miami, Ariz.
ВИД ВУИЋ 443 W. 22nd St., New York City.
СИМО ВУЈНОВИЋ 3717 Cedar St., Indiana Harbor, Ind.
ВИЋЕЋ ПУРЛИЈА 819 S. Wanderventer Ave., St. Louis, Mo.

ЛІДЕР САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА НЕРЕДА ДРЖАВНА ВЛАСТ СВАЂА ЧЕТИР МЕСЕЦА.

Савез Сједињених Срба Слога исплаћује:

На име осмртице	\$ 800 или 4000 динара
За губитак оба ока, или обе руке, или обе ноге	\$ 1500 „ 7500 „
или једне руке и једне ноге	\$ 1000 „ 5000 „
Ако јакша онеспособ члан за рад	\$ 800 „ 4000 „
За изгубљену руку	\$ 800 „ 4000 „
За изгубљену ногу	\$ 800 „ 4000 „
За сломљену кичму (ртевачу)	\$ 800 „ 4000 „
За укочену руку или укочену ногу	\$ 800 „ 4000 „
За изгубљену плац	\$ 50—\$150 „
За ногу одређене стопе	\$ 200 „ 1000 „
За одређене прсте на ноги	\$ 150 „ 750 „
За изгубљено око	\$ 400 „ 2000 „

За операције: слепог прева \$100; камена у бешапи \$100; у случају опуштања \$75; траком \$25; отварање утробе \$100; женске операције \$50; операције шумова \$20; ража \$100; десетог прева \$35; за операције на глави, очи, уху, носу, грлу и азголовима од \$25 до \$75; за отровљање крви од \$15 до \$35.

Осим тога сваки члан добија од 50 до 400 долара на име операције, болне потпоре и осакатине, које нису горе нарочито назначене, а према тежини повреде и увиђавности управног одбора.

СУВОБОР И АВАЛА.

(Српска спомеја од 1914.)

Под овим насловом изашла је пре неког времена једна књига на француском језику, штампана је у Фрајбургу, у Швајцарској. Писац књиге је професор српске универзитета у Београду, г. Милан Ј. Андоновић. У овој књизи описане су славне српске борбе при изгону Аустро-Угарске из Србије концем новембра 1914. године. У историји овог рата те борбе ће остати као најсјајнија епизода у целом овом рату. У том борбама Шумадија, Карађорђева Шумадија, имала је прилике да покаже херојзам своје душе у најлепшој боји његовој. У том борбама Србија је купила своје „место на сунцу” — како би то Немци казали.

Пре недеље од децембра 1915. године по разним престоницама европским било је доста наших школованих људи. Али ти људи, изгледа, пошли су тамо другим послом, а не да помогну Србији разбити оне силне клевете и лажи, које су против тив ње душмани њени радиши широм света. Од ове недеље велики број наших школованих људи био је принуђен, да се уклони из Србије и расле по Европи. Али ти људи нису остали скрштиених руку. И ван своје отаџбине наставили су борбу за Србију. Почекли су држати читав пиз предавања, издавати књиге и тумачити Енглесима и Французима тешке муке, које је Србија имала да издржи не само у току овог рата, већ током целог столећа свог опстанка. Тако тада се чула права и топла реч симпатије за Србију, о чему најбоље сведоче прославе Видовдана у Енглеској и Француској ове године. Енглеси и Французи тек

КРИГЕР КАО — МОЈСИЈЕ.

Преминули председник трансвалске републике, Паул Кригер, био је врло интересантан чичица. Груб, досетљив и аутократ. О њему се причају разне анегдоте, у којима играју угледну улогу те његове особине.

Једном, кад је једна депутација урођеника дошла да се за нешто потужи, узвикнуо је Бизмарков гробошку: „Идите кућама и реците нашем народу: Никад, никад! Нека се дигне бура. Протестујте! Одушире се! Шта вам то користи! Ја имам пушака!”

„Пријатељи”, отпочео је он један свој поздравни говор, накада је приметио да међу слушаоцима има и странаца, примио је:

„Али ви нисте пријатељи сви, неки су од вас лопови и разбојници. Дајте — пријатељи, лопови и разбојници!”

Једном опет изашао је са неким пријатељима у лов. Дуго су чекали у заседи, али без икаквог успеха за неколико дана. На посљедњу Кригер каже својим пријатељима, да ће он поћи на брег у шуму да се помоли богу, као што су то чини-

ли стари јеврејски патријарси. Тамо је остао неколико сати и кад се је вратио рекао је убедљивим тоном: „Трећи дан од данас биће богатог лова.” И кад освани трети дан, један велики чопор јелена налегне и ловци су имали пуне руке посла. Због тога су наивни Бури прозвали Кригера „човеком од молитве”.

Ну после неког времена један кафир разјасни велику тајну пророку. Када је оставио ловце Кригер је отишао у једно оближње кафирско племе и запретио, да ако не нагнају једен за три дана, да ће доći с војском и све побити. Урођеници су добро познавали меко срце Бура па се нису дали дуго молити.

Да ли је тако нешто чинио и Мојсије на Синају?

РИС И ЛИСИЦА.

Састане се негде рис са лисицом па на мањ почне говорити о својој кожи дично се и поносиће се, како је лепа, глатка и шарена.

— Кад год дођем, вели, на који поток да се налијем, не могу дosta да се нагледам моје красне коже.

Досади се и дрогди већ лисици све то слушати пак му рече:

— Имаш ли ти, мој брајко, толико памети, да та кожа не дође на трг? Ако тога немаш, што је она лепша, тим све горе за те! Моја нити је лепа нити шарена као твоја, па ипак ми сваки час виси глава о концу. А ради чега? Ради коже!

По ука: Одавде нека узму красну и корисну поуку девојке, а особито оне, које мисле, да су лепше него друге. Нека добро знају, што су лепше све је горе за њих, ако немају дољно памети, разума, стида и часности. Свак се лакоми на лепу руџицу а како увене, и не обзире се на њу, баца је под ноге. Лепота је код човека само вид, који данас јест сутра није, а врлица је онај пријатији мирис, који не оставља човека не само устарости, него ни после смрти. Она је девојка заиста лепа, која је разумна, вредна и поштена, и која жели само једном да буде лепа, али лепа док је жива. А то и не даје лепота него узајамна љубав, света верност и крепост. Жалост је видети здраву читаву жену, која ни о чем не мисли него о бесполицама, о штети, огледалу, о халинама.

Где су таке жене, ту нестаје лепота је код човека само вид, који данас јест сутра није, а врлица је онај пријатији мирис, који не оставља човека не само устарости, него ни после смрти. Она је девојка заиста лепа, која је разумна, вредна и поштена, и која жели само једном да буде лепа, али лепа док је жива. А то и не даје лепота него узајамна љубав, света верност и крепост. Жалост је видети здраву читаву жену, која ни о чем не мисли него о бесполицама, о штети, огледалу, о халинама.

Где су таке жене, ту нестаје лепота је код човека само вид, који данас јест сутра није, а врлица је онај пријатији мирис, који не оставља човека не само устарости, него ни после смрти. Она је девојка заиста лепа, која је разумна, вредна и поштена, и која жели само једном да буде лепа, али лепа док је жива. А то и не даје лепота него узајамна љубав, света верност и крепост. Жалост је видети здраву читаву жену, која ни о чем не мисли него о бесполицама, о штети, огледалу, о халинама.

Где су таке жене, ту нестаје лепота је код човека само вид, који данас јест сутра није, а врлица је онај пријатији мирис, који не оставља човека не само устарости, него ни после смрти. Она је девојка заиста лепа, која је разумна, вредна и поштена, и која жели само једном да буде лепа, али лепа док је жива. А то и не даје лепота него узајамна љубав, света верност и крепост. Жалост је видети здраву читаву жену, која ни о чем не мисли него о бесполицама, о штети, огледалу, о халинама.

Где су таке жене, ту нестаје лепота је код човека само вид, који данас јест сутра није, а врлица је онај пријатији мирис, који не оставља човека не само устарости, него ни после смрти. Она је девојка заиста лепа, која је разумна, вредна и поштена, и која жели само једном да буде лепа, али лепа док је жива. А то и не даје лепота него узајамна љубав, света верност и крепост. Жалост је видети здраву читаву жену, која ни о чем не мисли него о бесполицама, о штети, огледалу, о халинама.

Где су таке жене, ту нестаје лепота је код човека само вид, који данас јест сутра није, а врлица је онај пријатији мирис, који не оставља човека не само устарости, него ни после смрти. Она је девојка заиста лепа, која је разумна, вредна и поштена, и која жели само једном да буде лепа, али лепа док је жива. А то и не даје лепота него узајамна љубав, света верност и крепост. Жалост је видети здраву читаву жену, која ни о чем не мисли него о бесполицама, о штети, огледалу, о халинама.

Где су таке жене, ту нестаје лепота је код човека само вид, који данас јест сутра није, а врлица је онај пријатији мирис, који не оставља човека не само устарости, него ни после смрти. Она је девојка заиста лепа, која је разумна, вредна и поштена, и која жели само једном да буде лепа, али лепа док је жива. А то и не даје лепота него узајамна љубав, света верност и крепост. Жалост је видети здраву читаву жену, која ни о чем не мисли него о бесполицама, о штети, огледалу, о халинама.

Код Кинеза је број пет „од урока”.

У сваком бољем пијану, гла совиру, има близу 1500 метара жице.

У Америци има 40 врсти које се једу.

Ремс, у Француској, који је пре рата имао 115.178 становника, спао је сада на 19.983: 5.861 мушких, 10.012 жене и 4.110 деце.

Јаје даје најбољу храну, када му се дода пиринџа, ориза.

Суве смокве дају више хране него иста количина хлеба.

СРПСКА НАР. ОДБРАНА

Напомена: — Све спискове прилагача треба слати на адресу Српске Народне Одbrane, јер ће се само та имена можи унети у нову књигу Споменице. Имена на странаца треба такође исписивати ћирилицом. Спискове треба да испишује само онај који има читак и леп рукопис. Могуће грешке или пропуштене имена, ради ћемо увек допунити или преко јавности исправити.

Нјујорк, 5. авг. 1916. год.

За Централни Одбор Срп.

Народ. Одбране,

Јов. С. Екеровић, тајник.

Ист Јонгстаон, О.

СПИСАК ПРИЛАГАЧА.

Мек Киспорт, Па.

На пик-нику приређеном од стране Срп. Правос. Братства Свети Сава, бр. 6 Савеза Слоге, пало је чиста прихода \$10